

„Vándoruton Magyarországon“

Hannay kanonok, az angolok híres George A. Birmingham-je, könyvet írt Magyarországról — Élesen elítéli a békeszerződéseket — „A magyar az egyetlen nép, amelynek van bátorsága bevallani, hogy nem demokrata

London, július 28.

Most jelent meg George A. Birmingham legújabb könyve, amelynek címe: „Vándoruton Magyarországon.“ A könyv szerzője, akinek valódi neve Hannay kanonok, legutóbb két évet töltött Magyarországon, mint a budapesti angol követ-ség lelkésze. Ma az egyik legnépszerűbb angol vigjáték- és regényíró, aki műveivel már sok nagy sikert aratott. Mostani könyve nagy írói készségről, világosan látó szemről, tiszteletreméltó alaposságról és igaz magyarbarátságról tesz tanúságot és egyik legértékesebb láncszeme annak a külföldi fölvilágosító munkának, amely Csonka-Magyarország minden fájó és megoldatlan problémáját a maga nyers őszinteségében tárja a világ közvéleménye elé.

A szerző hangsúlyozza, hogy Magyarország iránti rokonszenv és erős ismeret-szomj hatotta át. Mint ír ember kötelességének tartotta, hogy megismerje Magyarországot, hiszen az ír sinneim-mozgalom alapvető röpiratának ez volt a címe: „Magyarország feltámadása“ és az irországi hiatalyságot, amely a magyar példát akarta követni, ezzel a gunynévvél illették: „magyar zenekar.“ Olvasta Scotus Viator munkáit is s ezekben feltűnő hasonlóságot talált mindazokkal a dolgokkal, amiket szentimentális angolok Irországról, az elnyomott gael parasztokról, stb. írtak. Miután a könyv írója ezeket az állítólagos ír atrocitásokat saját tapasztalatából ismerte, magától értetődően arra kellett gondolnia,

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: „Vándoruton Magyarországon“

Forrás:

Nemzeti Ujság

Bn

1925. 7. 29.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

910.2

Hely

Idő

"1925"

Személy

Helyszám

amikor a „szegény“ szlávokról és románokról olvasott, hogy a magyar bizonyára igen szeretetreméltó és kedves nép kell, hogy legyen. Meg kellett tehát a magyarokat ismernie. Bár csodálja a magyarokat, nem elfogult az ő javukra és könyvében néha le is becüli a magyar erőnyeket, úgy hogy helyel-közzel erősen magyarelleneseznek tűnhetik föl.

— Budapest szépsége valami egészen különös — írja könyvében Hannay kanonok. — A város szépsége teljesen független a gyönyörű természeti szépségektől, a környező halmoktól és síkságoktól. A legmegkapóbb az épületek csodálatos csoportosítása a Duna két partján. Erre senki sem készített tervet és ennek ellenére sohasem láttam tökéletesebb csoportosítást, mint Budapesten. A budai várpalota mellett a Buchingham-palota igen szegényesnek látszanék és a Downing-Street 10. nagyon elhomályosodna a széleserkélyű fehér palota mellett, amelyben a magyar miniszterelnök lakik. Budapesten mégis a gyász légköre és a szétbomlás érzése uralkodik. Az országot megfosztották leggazdagabb területeitől és a jövő sötét, a jelen nehéz. Vannak azonban népek, amelyek az acél módjára a sors csapásai alatt edződnek és a szenvedések tüzeiben tisztulnak meg, lelkük pedig a balsorsban izmosodik. A magyarok pedig az emberi faj e pompás hajtásához tartoznak. A magyarok történelmüknek legszomorubb idejében is mindenkor törhetetlenek maradtak. Minden kapun egy kis éreplakett disztelek e szavakkal: *Nem! Nem! Soha!* Minden közuti vasuti kocsi-ban olvasni lehet az új magyar hitvallás csodálatosan hősies szövegét: „Hiszek egy Istenben, hiszek egy Hazában, hiszek egy Isteni örök igazságban, hiszek Magyarország feltámadásában. Csupán Budapest kozmopolita lakosságába furako-

dott be a kishitűség.

A könyv „Egy hazafi“ című fejezete Széchenyi István gróf pályának lendületes leírását tartalmazza.

A békeszerződések területi rendelkezései tekintetében az iró a legélesebben Nyugat-Magyarország elszakítását itéli el morális szempontból. Azt, hogy a többi szövetséges megkapta jutalmul a maga részét Magyarország testéből, még legalább meg lehet indokolni. Románia a háború legválságosabb pillanatában jelentkezett *ugyszólván az árverésre* és neki ígérték Erdélyt. Románia hadsereget állított csatasorba, amely azonnal megfutamodott ugyan, de az árát meg kellett fizetni. A csehok a szövetségeseknek többé-kevésbé értékes szolgálatokat tettek azzal, hogy elárulták saját táborukat s ezért meg kellett őket jutalmazni. Miért kellett azonban Ausztriának új területeket kapnia? E különös területi rendelkezés mögött bizonyára valami speciális gondolat rejtőzik.

A magyarok természetesen nem demokraták s ők az egyetlen nép Európában, amelynek van bátorsága ezt nyíltan bevallani. Az angolok és a franciák, akik Kolozsvárt a románoknak szolgáltatták ki, azt állítják, hogy a demokráciát nagyrabecsülik s ezért a többség uralmát abszolút szentségnek tekintik. Nem szabad továbbá elfelejteni, hogy Magyarország gazdasági szempontból egészséges és egyöntetű egységet alkotott. A gazdaságilag konszolidált egység lehetősége adva volt, még pedig a jólét minden ki-

látásával. Az új Magyarország azonban pusztán síkságból áll.

A hegyvidékek lakosságának továbbra is szüksége van élelmiszerekre, az Alföld lakosainak fára és szénre. Azt hihetné tehát az ember, hogy a kereskedelem tovább folyik a határbizottságok erőfeszítései ellenére. *Kelet-Európa valamennyi új kormányának első dolga azonban az volt, hogy a leghatározottabban megakassza a kereskedelmet a szomszédos államokkal.* Mi lehet például a jövője egy olyan városnak, mint Esztergom, ahol a helység maga Magyarországon, a vasúti állomás azonban Csehszországban fekszik és az összekötőhidat elpusztították?

A jövő tekintetében a szerző megjegyzi, hogy a békeszerződés rendelkezéseiből *hiányzik a stabilitás minden valószínűsége.* „A mostani helyzet világosan mutatja, hogy Közép-Európa térképét a közeljövőben *újra kell rajzolni.* A veszély most abban van, hogy az új rendezést egy másik háborúval fogják majd elérni. Mi lesz akkor a sorsa Magyarországnak? *Egyszerűen lehetetlen, hogy Magyarország jelenlegi állapotában maradjon meg.* A mostani határok nem alapszanak elveken, sem gazdasági, sem nemzeti, sem földrajzi elveken. A biztonságnak és a

szilárdságnak sehol semmi nyoma. A magyarok nem törődhetnek bele soha olyan megoldásba, amely kereskedelmüket nyomorítja és hárommillió magyart borzalmas elnyomó idegen kormányok uralma alatt tart. Magyarország szempontjából csak két lehetőség van. Vagy logikus módon teljessé kell tenni a békeszerződéseket s akkor *Magyarország teljesen eltűnik a térképről,* vagy pedig Magyarországnak *vissza kell nyernie azt a pozíciót, amelyben nemzeti élete lehetséges.* A válasz erre a kérdésre inkább *maguktól a magyaroktól függ.* Ha Magyarország nemzeti érzését továbbra is megtartja és bátorsága nem lankad, kétségtelenül ismét elviselhető helyet vívhat ki magának. Mi balkanizáltuk Kelet-Európát és ezért balkáni fejleményekre kell elkészülve lenni, vagyis arra, hogy az események *hirtelen, szenvedelmesen és nem mindig észszerűen támadnak.* Semmi sem elháríthatatlan és semmi sem biztos. Ilyen állapotokból eljön egyszer az alkalom Magyarország részére is. Háború, forradalom, bolsevik hullám vagy valamilyen borzalmas agresszív cselekedet fogja meghozni Magyarországnak az alkalmat. A jövő azonban Magyarországtól függ, szellemétől és vezéreitől.